

Prawo Kanoniczne 2026, 69(3): 175–176

This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY-ND 4.0 International) license
<https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0>

p-ISSN 0551-911X, e-ISSN 2353-8104

Received: 3 June 2026

Accepted: 5 June 2026

Published: 28 September 2026

<https://doi.org/10.21697/pk.2026.69.3.11>

MICHAŁ PONIATOWSKI

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

michal.poniatowski@adwokatura.pl

<https://orcid.org/0000-0002-7263-4550>

Doktorat ks. mgr. lic. Łukasza Matuszaka

28 kwietnia 2026 r. na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej pt. *Prawodawstwo biskupa Jana Zaręby w diecezji włocławskiej w latach 1968-1986. Studium historyczno-kanoniczne* napisanej przez ks. mgr. lic. Łukasza Matuszaka, pod kierunkiem ks. prof. ucz. dr hab. Tomasza Białobrzeskiego z Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Recenzentami dysertacji byli ks. prof. dr hab. Lucjan Świto, ks. dr hab. Janusz Gręźlikowski oraz ks. prof. dr hab. Józef Wroceński.

Praca doktorska ks. mgr. lic. Łukasza Matuszaka została podzielona na: Wykaz skrótów, Wstęp, Rozdział I: *Diecezja Włocławska w okresie zarządzania biskupa Jana Zaręby*, Rozdział II: *Niepromulgowany Drugi Synod Diecezji Włocławskiej*, Rozdział III: *Działalność prawodawcza biskupa Jana Zaręby w zakresie nauczania*, Rozdział IV: *Działalność prawodawcza biskupa Jana Zaręby w zakresie zarządzania*, Rozdział V: *Działalność prawodawcza biskupa Jana Zaręby w zakresie uświęcania – sakramenty*, Rozdział VI: *Działalność prawodawcza biskupa Jana Zaręby w zakresie uświęcania – pozostałe akty kultu Bożego oraz czasy i miejsca święte*, Zakończenie oraz Bibliografię.

Jako cel dysertacji została przedstawiona szczegółowa analiza prawodawstwa biskupa Jana Zaręby, z uwzględnieniem jego wpływu

na organizację diecezji, jej duchowość, a także regulacje dotyczące duszpasterstwa i sakramentów. W pracy została wykorzystana analiza źródeł pisanych, metody historyczno-krytyczne oraz metoda porównawcza.

Pierwszy rozdział pracy doktorskiej posłużył ukazaniu diecezji włocławskiej w czasie zarządzania przez biskupa Jana Zarębę i została w nim przedstawiona m.in. biografia biskupa, struktura organizacyjna diecezji oraz uwarunkowania religijno-duszpasterskie. W kolejnym rozdziale odniesiono się do uchwał Drugiego Synodu Diecezji Włocławskiej, który nie został promulgowany. W kolejnych rozdziałach odniesiono się do działalności prawodawczej biskupa Jana Zaręby w zakresie nauczania, zarządzania i uświęcania. Autor dysertacji podkreślił we wnioskach końcowych, że biskup Jan Zaręba, pomimo specyfiki ustroju Polski Ludowej, odpowiednio wprowadził normy, które tak mocno akcentował Sobór Watykański II, broniąc przy tym wolności sumienia wiernych.

Podczas obrony pracy doktorskiej, po zaprezentowaniu sylwetki doktoranta przez promotora, ks. mgr lic. Łukasz Matuszak wygłosił autoreferat, w którym przedstawił aktualny stan badań w przedmiotowym zakresie, konstrukcję dysertacji, hipotezę badawczą, wykorzystaną metodologię oraz zasadnicze wnioski z przeprowadzonej analizy. Po wysłuchaniu autoprezentacji recenzenci przedstawili zarówno pozytywne, jak również jej negatywne aspekty i ocenili ją jako odpowiadającą wymogom stawianym przez prawo rozprawy doktorskiej. W konsekwencji każdy z recenzentów wniósł o dalsze postępowanie w publicznej obronie pracy doktorskiej.

Rada Dyscypliny Naukowej Instytutu Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, mając na uwadze wyniki egzaminu doktorskiego, walor naukowy przedłożonej pracy, opinie recenzentów, a także pozytywny wynik publicznej obrony, nadała ks. mgr. lic. Łukaszowi Matuszakowi stopień naukowy doktora nauk społecznych w dyscyplinie prawo kanoniczne.